
ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Ελένη Τσολακίδου

«Οι επαγγελματικές προτιμήσεις των εφήβων»

ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ -Αγγ. Σιδεράτος, Αθήνα, 1997, σελ. 104.

Η συγγραφέας, στην οποία είχε απονεμηθεί από το Σύνδεσμο για τα Δικαιώματα της Γυναίκας το βραβείο «Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ», το 1990, για την φεμινιστική αρθρογραφία της, εξέδωσε το παραπάνω βιβλίο.

Βασικά, οι θέσεις της για τον επηρεασμό ακόμα και σήμερα των εφήβων από το χαρακτηρισμό μερικών θέσεων σαν ανδρικών και γυναικείων και για τη σημασία των κοινωνικών στερεοτύπων, όπως προβάλλονται από την Πολιτεία, το Σχολείο και την Οικογένεια για τη συνέχιση αυτή του επηρεασμού, είναι γνωστές. Βέβαια τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει πολλές πρόοδοι, ιδίως στην Ελλάδα, μερικές μέχρι σημείου εκπληκτικού (π.χ. η μέγιστη πλειοψηφία των σπουδαστών της Σχολής Δικαστών σήμερα είναι γυναίκες).

Ωστόσο, λόγω της αναφοράς της σε γνώμες άλλων, μερικές φορές οι ισχυρισμοί της εμφανίζονται όχι αρκετά σαφείς. Π.χ. στη σελ. 29 σωστά ισχυρίζεται ότι «οι αυταρχικοί γονείς μεταδίδουν αρνητικά συναισθήματα στα παιδιά τους». Παρακάτω, όμως, επαινεί τα αποτελέσματα του σταθερού ελέγχου από τους γονείς της επίδοσης των παιδιών τους (σελ. 36), πράγμα που είναι αμφίβολο τι αντίκτυπος έχει στο παιδί (μπορεί να αναγκαστεί να είναι επιμελέστερο αλλά να ζημιώνεται η ανάπτυξη πρωτοβουλίας και υπευθυνότητάς του).

Ο χρονολογικός πίνακας του γυναικείου κινήματος στην Ελλάδα θα ήταν χρήσιμος αν δεν είχε παραλείψει και ανακρίβειες. Παραλείπει να αναφέρει την Διεθνή Σύμβαση Ίσων Πολιτικών Δικαιωμάτων των ΗΕ που κύρωσε η Ελλάδα και που σημάδεψε την πορεία των Ελληνίδων. Απόρροιά της ήταν οι νομοθετικές μεταρρυθμίσεις των ετών 1952-1955 που αναφέρει η σελ. 2. Ο ΣΔΓ δεν «επαναλειτούργησε» το 1964 αλλά πολύ νωρίτερα, μετά δε την 21η Απριλίου, χωρίς να διαλυθεί, σταμάτησε την έκδοση του «Αγώνα της Γυναίκας» ως το τέλος της δικτατορίας.

Δεν παύει η δράση των γυναικείων οργανώσεων το 1947, αλλά μόνο εκείνων (λίγων) που θεωρήθηκαν εξαρτημένες ή προσκείμενες στην άκρα αριστερά, με την οποία τότε η πολιτεία συγκρούταν στον εμφύλιο πόλεμο.

Στον ίδιο πίνακα παρατίθεται η φωτογραφία της Margery-Irene Corbett Ashby με την επεξηγηματική φράση «Συνέδριο Παρισιού, 1926», χωρίς να γράφει ότι αυτή η κυρία ήταν η Πρόεδρος της Διεθνούς Ένωσης Γυναικών (προκάτοχός μου σ'αυτή την Προεδρία), η οποία είχε οργανώσει το Συνέδριο του Παρισιού. Αυτής της Διεθνούς Οργάνωσης ο ΣΔΓ είναι το ελληνικό μέλος.

Εξάλλου συστηματική διεκδίκηση της ψήφου των γυναικών άρχισε το 1920 (όχι το 1928, σελ. 13) από το ΣΔΓ με το πρώτο μανιφέστο, προλογικό σημείωμα, που εξέδωσε μόλις ιδρύθηκε, προς τη Βουλή των Ελλήνων. Νομίζουμε ότι στο 1922 θα έπρεπε να αναφερθεί η από τον ΣΔΓ ίδρυση του μεγάλου Ορφανοτροφείου Προσφυγόπαιδων «Στέγη Πατρίδος» και το 1923 από τον ίδιο η ίδρυση της Μικρής Αντάντ Γυναικών.

Αυτές είναι μερικές από τις αναγκαίες βελτιώσεις.

Σημειώνω ακόμα ελλιπή βιβλιογραφία και προπαντός παραπομπές σ'αυτήν ασυστηματοποίητες.

Γενικά το χρησιμότητα αυτό βιβλίο, που ασφαλώς προωθεί την ισότητα των φύλων σε σωστή βάση, θα μπορούσε να αποτελέσει τον πυρήνα μιας νεώτερης πιο επιμελημένης έκδοσης, που θα ήταν ασφαλώς ακόμη χρήσιμότερη.

Α. Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου